

Vlaams
Parlement

stuk **57** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 10 november 2010 (2010-2011)

Gedachtewisseling

over de scholenbouw

Eerste voortgangsrapportage

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door de heer Jos De Meyer

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer Wim Wienen;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
de dames Vera Celis, Goedele Vermeiren;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, mevrouw Katleen Martens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
de heren Chokri Mahassine, Ludo Sannen;
de heren Willy Segers, Kris Van Dijck;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

INHOUD

1. Inleiding.....	4
2. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.....	4
2.1. Eerste fase	4
2.2. Tweede fase	5
2.3. Ondersteuning van lokale besturen.....	7
3. Vragen en opmerking van de leden.....	9
3.1. Tussenkoms van de heer Jos De Meyer.....	9
3.2. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Helsen	12
3.3. Tussenkoms van mevrouw Elisabeth Meuleman.....	13
3.4. Tussenkoms van mevrouw Gerda Van Steenberge	13
3.5. Tussenkoms van mevrouw Vera Celis	14
3.6. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Deckx.....	14
3.7. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn	14
3.8. Tussenkoms van mevrouw Irina De Knop.....	15
4. Antwoorden van de minister	16
5. Replieken	20
Bijlage.....	21

Op 21 oktober 2010 hield de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen een gedachte-wisseling met de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel over de capaciteitsproblemen in het Vlaams onderwijs. Het is de bedoeling om tweemaal per jaar, eind oktober en eind maart, de minister te laten rapporteren over de mogelijke capaciteitsproblemen en scholenbouw en de oplossingen die door de minister voorzien worden.

1. Inleiding

De *voorzitter* schetst de historiek: op 10 maart 2010 had er een actualiteitsdebat plaats over het tekort aan plaatsen in de scholen in de grote steden (*Hand. VI. Parl. 2009-10*, P26). Er is voor de nabije toekomst een capaciteitsprobleem. Op 3 juni werd daarover gerapporteerd in de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen (zie *Parl. St. VI. Parl. 2009-10*, nr. 598/1). De verdere voortgangsrapportage zou in het najaar 2010 gebeuren.

2. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Minister *Pascal Smet* herhaalt dat hij rapporteert over de voortgang in de oplossing en de opvolging van het vermelde capaciteitsprobleem. Recente demografische evoluties in centrumsteden zouden capaciteitsproblemen in de hand kunnen werken. Op vraag van het Vlaams Parlement (zie actualiteitsmotie *Parl. St. VI. Parl. 2009-10*, nr. 423/2) werd een taskforce opgericht die de problematiek en de noden inzake schoolinfrastructuur in kaart moest brengen, dit op korte en lange termijn. De taskforce moest vooral samen met de lokale besturen naar oplossingen zoeken.

De aanpak op korte termijn spitste zich erop toe onder regie van de lokale overheid afspraken te maken over mogelijkheden voor een snelle capaciteitsverhoging. Een sterk bestuur is volgens de minister lokaal verankerd en dat maakt het lokaal bestuur met de burgemeester als regisseur het best geplaatst om te beoordelen of er capaciteitsproblemen zijn en hoe ze aan te pakken. De centrale overheid kan niet in alle gemeenten de monitoring opnemen, stelt de minister. Coördinatie behoort toe aan de burgemeester. De werking via de lokale besturen heeft tot zover goed gefunctioneerd, besluit hij.

Via het decreet betreffende het onderwijs XX is tegemoetgekomen aan de vraag naar passende omkadering bij grote schommelingen in de leerlingenaantallen. In dichtbevolkte gebieden konden scholen van hetzelfde net op minder dan twee kilometer van elkaar opgericht worden. De volgende weken wil men verder evalueren of er nog een bijsturing van Onderwijsdecreet XX nodig is voor de regelgevende wijzigingen die zijn doorgevoerd. Het is nog te vroeg voor conclusies.

2.1. Eerste fase

In een eerste fase zijn vier steden betrokken: Antwerpen, Gent, Halle en Vilvoorde. Brussel verliep parallel met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) gezien de bijzondere situatie daar. Er is een apart circuit gevolgd. Er is in een budget voorzien van 12 miljoen euro aan machtigingskredieten die verdeeld zijn over de netten: 6 miljoen voor het gemeenschapsonderwijs, 3 miljoen voor het vrij gesubsidieerd onderwijs en 3 miljoen voor het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Wat is er gerealiseerd? In Antwerpen zijn 1961 plaatsen gecreëerd: 1316 in bestaande onderwijsinfrastructuur en 645 in tijdelijke. Er zijn 387 extra stoeltjes in bestaande klassen bijgekomen. Daarnaast zijn er 1027 extra plaatsen in nieuwe klassen gerealiseerd. Dat gebeurde in de basisschool De Blokkendoos, Van Peenenstraat 4, 2020 Antwerpen, Kiel. Voor de kinderen geboren in 2007 is daar een eerste kleuterklas bijgekomen en voor wie in 2008 geboren werd een instapklas. In basisschool Omni Mundo, Van Maerlantstraat 30, 2160 Antwerpen is er een eerste en tweede kleuterklas gevormd voor kinderen uit

2005, 2006 en 2007. Voor de kinderen van 2008 is er een instapklas. In de basisschool De Piramide, Pierenbergstraat 33, 2020 Antwerpen, Kiel, is een instapklas opgericht voor kinderen geboren in 2008.

Er zijn ook nieuwe scholen opgericht ten belope van 547 plaatsen. Voor het stedelijk onderwijs gaat het om de basisschool het Groene Eilandje, Bredastraat; basisschool De Caleidoscoop, Krugerstraat in Nieuw Zurenborg; en basisschool De Sterrenkijker, Durlotstraat. Voor het gemeenschapsonderwijs gaat het over de Freinetschool De Pluim, Pauwenlaan in Hoboken; de Freinetschool De Pientere Piste, August Van de Wielelei in Deurne; en de Freinetschool Het Avontuur, Williotstraat in Berchem. In het vrij onderwijs is De Zonnebloem opgericht, Sint-Erasmusstraat, Borgerhout. Het is een nieuwe protestants-evangelische basisschool.

Gent is erin geslaagd de bestaande noden op te vangen binnen de bestaande infrastructuur. Voor de volgende schooljaren werden de noden in kaart gebracht. Er is vooralsnog geen behoefte aan investeren in bijkomende infrastructuur.

In Halle is gewerkt aan 100 toekomstige plaatsen die vooralsnog niet nodig zijn, maar wel nodig zullen zijn in de volgende jaren. Het enige ingediende dossier daar is van De Leerboom, een basisschool van het gemeenschapsonderwijs. Ze wordt via modulaire systeem-bouw opgetrokken.

Vilvoorde kon geen exacte cijfers geven van de bijkomende capaciteit die door inbreiding gecreëerd is. Door uitbreiding zijn er 148 plaatsen bijgekomen. In het stedelijk onderwijs, met een containerklas in de stedelijke basisschool De Kastanjelaar, Perksestraat, goed voor 42 extra plaatsen. Hetzelfde gebeurde voor het vrij onderwijs in basisschool De Bie-korf, Karel Trekelsstraat, voor 26 bijkomende plaatsen. In het gemeenschapsonderwijs is er de nieuwe basisschool De Zwierzwaai, een Freinetschool met een bijkomende capaciteit van 80 plaatsen.

Met de vermelde ingrepen is men erin geslaagd in een eerste fase op zeer korte termijn de mogelijke problemen in Antwerpen en Vilvoorde te voorkomen. Dat werd mogelijk door op Vlaams niveau alle betrokken agentschappen en het departement bij elkaar te brengen en hetzelfde te doen op lokaal niveau onder coördinatie van de schepen in Antwerpen en de burgemeester. Niet alleen de lokale ambtenaren, maar ook de lokale diensten die met onderwijsverstrekkers te maken hebben en andere diensten zoals ruimtelijke ordening, vooral in Antwerpen, werden bij elkaar gebracht telkens er een probleem opdook. In Antwerpen waren grote werken nodig om alles tijdig voor elkaar te krijgen inzake bouw en dies meer, en dat vergde een excellente coördinatie, vult de minister nog aan. De afstemming tussen lokaal en Vlaams niveau moest correct gebeuren. De minister zat geregeld de taskforce voor. Hij dankt uitdrukkelijk alle diensten en personen die betrokken waren in het hele proces en het mogelijk maakten op zo korte termijn een kleine 2000 plaatsen te realiseren.

2.2. Tweede fase

Naast de steden waar zich een acuut probleem kon voordoen, maar waar dat uiteindelijk niet is gebeurd, zoals Gent en Halle, zijn in een tweede fase alle centrumsteden aangeschreven en alle steden die beantwoordden aan bepaalde parameters. Steden waar meer dan 1000 kleuters op het grondgebied van de gemeente zijn ingeschreven op 1 februari 2010 en waarbij het verschil tussen 1 februari 2005 en 1 februari 2010 meer is dan 100 kleuters. Dat wijst op een continu stijgende lijn die niet meteen kan worden opgevangen door de bestaande infrastructuur. 24 gemeenten werden uitgenodigd op een toelichting in verband met de werking van de taskforce: Sint-Niklaas, Leuven, Aalst, Temse, Ninove, Lokeren, Tienen, Roeselare, Ronse, Kortrijk, Mechelen, Hasselt, Heist-op-den-Berg, Geel, Grimbergen, Asse, Dilbeek, Sint-Truiden, Sint-Pieters-Leeuw, Maasmechelen,

Brugge, Genk, Oostende en Turnhout. Gemeenten die niet op de uitnodiging ingingen, zijn opnieuw aangeschreven met de melding dat ze op begeleiding konden rekenen van verscheidene diensten van het Departement Onderwijs om mogelijke capaciteitsproblemen op te lossen. Van de 24 gemeenten werd gevraagd de actuele situatie en demografische tendensen in hun gemeente in kaart te brengen aan de hand van sleuteldata, op basis van een sjabloon dat is opgesteld vanuit de ervaringen in Antwerpen, Gent, Halle en Vilvoorde, met relevante gegevens. Het ging dan om demografie, stijging van het aantal 3- tot 11-jarigen in de laatste vijf schooljaren, de toename van het aantal 0- tot 2-jarigen in de laatste vijf schooljaren, de toename van het aantal kleuters tussen 2006 en 2010, de leerlingenevolutie, het aantal weigeringen van het schooljaar 2009-2010, het aantal vrije plaatsen in de kleuterklassen in die jaren, de respons van de scholen en de stadskenmerken. Uit die gegevens kon worden opgemaakt of er zich al dan niet een probleem zou stellen op korte of middellange termijn.

De 24 gemeenten zijn uiteindelijk onderverdeeld in 4 groepen. De helft bezorgde sleuteldata: Asse, Grimbergen, Genk, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Roeselare, Ronse, Mechelen, Sint-Niklaas, Sint-Pieters-Leeuw, Sint-Truiden. Vijf gemeenten bezorgden geen sleuteldata: Aalst, Lokeren, Maasmechelen, Temse en Turnhout. Vier gemeenten reageerden nooit: Brugge, Dilbeek, Geel en Heist-op-den-Berg. Drie gemeenten hebben laten weten geen capaciteitsprobleem te hebben: Ninove, Tienen en Oostende. De gemeenten die geen sleuteldata hebben bezorgd, ontvangen nog een laatste brief van de minister die stelt ervan te mogen uitgaan dat de gemeenten, onder verantwoordelijkheid van de burgemeester, geen capaciteitsprobleem erkennen.

Er is een analyse gemaakt van de twaalf gemeenten die wel sleuteldata hebben ingediend. In Grimbergen is een sterke stijging vast te stellen zowel van demografie als van leerlingenevolutie. Er waren veel weigeringen in het kleuteronderwijs en in elk geval meer dan vrije plaatsen. De stijging van het aantal 0- tot 2-jarigen is ook groot in verhouding tot het aantal vrije plaatsen in het kleuteronderwijs. Er wordt structureel een lokale taskforce samengeroepen. In Leuven doet zich een gelijkaardige trend voor en ook daar wordt voor een lokale taskforce geopteerd.

Voor Ronse ziet men een zeer sterke stijging qua demografie en leerlingenevolutie, maar er is maar een beperkt aantal weigeringen. De situatie is moeilijk in te schatten bij gebrek aan data over het aantal vrije plaatsen. Het Departement Onderwijs heeft geen informatie over de theoretische capaciteit van de scholen. Dat zou in de toekomst wel het geval zijn met de uitbouw van het Kenniscentrum. Er zal minstens eenmalig een lokale taskforce bijeengeroepen worden om de situatie te bespreken en de sleuteldata te vervolledigen.

Voor Sint-Niklaas wordt een sterke toename vastgesteld van het aantal 0- tot 2-jarigen en in de leerlingenevolutie. Er zijn nog heel wat vrije plaatsen in het kleuteronderwijs en vooral ook in het lager onderwijs. De weigeringen zijn voornamelijk terug te brengen tot twee scholen. Er wordt minstens eenmalig een lokale taskforce bijeengeroepen om de situatie lokaal te bespreken en de juiste inschattingen te maken.

Mechelen kent een sterke demografische stijging, een redelijk sterke stijging inzake leerlingenevolutie, veel weigeringen in het kleuteronderwijs maar ongeveer evenveel vrije plaatsen. De toename van het aantal 0- tot 2-jarigen is groot in verhouding tot het aantal vrije plaatsen in het kleuteronderwijs. In Mechelen wordt structureel een lokale taskforce samengesteld om de aanpak te plannen.

In Asse is er een sterke stijging inzake demografie en leerlingenevolutie. Er is een beperkt aantal weigeringen vastgesteld, maar ook nog nauwelijks vrije plaatsen. De stijging van het aantal 0- tot 2-jarigen is groot in verhouding tot het aantal vrije plaatsen in het kleuteronderwijs. Er zijn geen vrije plaatsen meer in de onthaalklas. Ook daar wordt een structurele lokale taskforce opgericht.

Voor Hasselt zijn er weinig weigeringen, maar tegelijk is er wel een spectaculaire stijging van het aantal 0- tot 2-jarigen. Die is bijna even groot als het aantal vrije plaatsen in het kleuteronderwijs. In de laatste schooljaren was er ook een redelijk sterke stijging te merken van het aantal leerlingen. De problematiek is nog onduidelijk omwille van de uitgestrektheid van het Hasseltse grondgebied. Wijkgebonden problemen zijn niet uitgesloten. In Hasselt zal minstens eenmaal een lokale taskforce bijeengeroepen worden om de situatie te bespreken en eventueel sleuteldata te vervolledigen.

Roeselare heeft een sterke toename van zowel het aantal 0- tot 2-jarigen als het aantal leerlingen. Er zijn nog heel wat vrije plaatsen, ook in het kleuteronderwijs. De weigeringen in het kleuteronderwijs waren slechts van één school afkomstig. Ook daar dezelfde aanpak als voor Hasselt.

Voor Sint-Pieters-Leeuw is er een matige demografische stijging, maar wel een duidelijke toename van het aantal leerlingen. Er waren nog geen weigeringen en nog heel wat vrije plaatsen. De minister gaat ervan uit dat een onderschatting mogelijk is vanwege de lage respons van de scholen. Ook daar dienen de sleuteldata vervolledigd te worden. Er zal een jaarlijkse of tweejaarlijkse update van de sleuteldata gebeuren. Problemen lijken er echter niet aan te komen.

Kortrijk registreert een daling van het aantal 3- tot 11-jarigen maar tegelijk een sterke stijging van het aantal 0- tot 2-jarigen. Daarbovenop zijn er weinig vrije plaatsen en al een aantal weigeringen in het kleuteronderwijs. Het aantal vrije plaatsen ligt allicht wel nog hoger, gezien de zeer onvolledige respons van de scholen. Er wordt eenmalig een lokale taskforce samengeroepen om de situatie in te schatten en de sleuteldata aan te vullen.

Voor Genk geldt een status quo inzake demografie en leerlingenevolutie. Er zijn geen weigeringen in het kleuteronderwijs, maar er is wel een lichte stijging in het aantal 0- tot 2-jarigen. Het aantal vrije plaatsen is niet gekend waardoor geen conclusie kan worden onderbouwd. Ook daar moeten vooral de sleuteldata vervolledigd worden en er wordt een jaarlijkse of tweejaarlijkse update gepland.

Bij gebrek aan data over de demografische evolutie voor Sint-Truiden is het ook niet mogelijk om op basis van de wel bezorgde sleuteldata tot conclusies te komen. Ook de informatie over het aantal vrije plaatsen was zeer onvolledig door een lage respons van de scholen. De data moeten verder aangevuld worden.

De conclusies voor de twaalf gemeenten die sleuteldata hebben bezorgd gaan ervan uit dat voor Genk en Sint-Pieters-Leeuw vooralsnog geen taskforce moet worden samengesteld voor een eerste overleg. Er zijn geen indicaties dat daar een capaciteitsprobleem de kop zal opsteken. Voor Leuven, Grimbergen, Asse en Mechelen zal een lokale taskforce worden opgericht. In Antwerpen, Vilvoorde, Halle en Gent wordt verder gewerkt aan de opvolging van de capaciteitsnoden. Het staat de gemeenten vrij de getrokken conclusie bij te sturen, aangezien zij het best geplaatst zijn om de eigen situatie in te schatten, stelt de minister. Ze krijgen de mogelijkheid om op basis van extra informatie eventuele capaciteitsbehoeften anders in te schatten, bijvoorbeeld omdat er stadsprojecten worden vooropgesteld die nog niet met de data zijn verwerkt.

2.3. *Ondersteuning van lokale besturen*

Wat houdt de ondersteuning van lokale besturen in? Er is intensief gewerkt in het kader van de vier eerste gemeenten en steden, onderstreept de minister nogmaals. Behalve de Vlaamse taskforce, waren in de gemeente nadien ook nog Vlaamse ambtenaren aanwezig in de lokale taskforce. Zo 24 taskforces opzetten met dezelfde intensiteit is onmogelijk,

verklaart minister Smet. Er wordt daarom selectief gewerkt. De lokale besturen kunnen de lokale taskforce oprichten waarin de capaciteit verder wordt onderzocht en alle onderwijs-verstrekkers die op het grondgebied van de gemeente vertegenwoordigd zijn moeten voorstellen indienen voor capaciteitsuitbreiding, onder coördinatie van de burgemeester en/of de schepen van Onderwijs. Op langere termijn moet dat leiden tot lokale masterplannen waarbij ook andere domeinen binnen de stadsdiensten betrokken worden. De regierol van de lokale taskforce ligt bij de gemeenten. In de lokale taskforce moeten alle netten die kleuter- en lager onderwijs aanbieden op het grondgebied vertegenwoordigd zijn. Op verzoek van de gemeenten zal een vertegenwoordiger van het Departement Onderwijs, het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION), en het kabinet van de minister bij de startvergadering aanwezig zijn om alles juist te kaderen en de geëigende contactpersonen mee te geven. Binnen het departement en de agentschappen wordt een helpdesk opgericht. De gemeenten kunnen deze via een centraal e-mailadres bereiken, waar dan dispatching gebeurt naar de best geplaatste dienst voor een snelle respons. Het departement volgt ook op of de diensten daadwerkelijk een antwoord bieden.

Er wordt gewerkt aan een instrument om de lokale besturen te ondersteunen bij het omgaan met toekomstige capaciteitsbehoeften. Er zou een set van basisdata aangeboden worden die ze kunnen verrijken met lokaal beschikbare informatie over onder meer op stapel staande bouwprojecten. Het ministerie voegt de beschikbare informatie toe, en de studiedienst van de Vlaamse Regering is gevraagd om tegen eind 2010 de hele demografische evolutie op het niveau van de gemeenten goed in kaart te brengen. De data zouden dan centraal periodiek aan de gemeenten worden overgemaakt. Dat moet dan uiteindelijk tot een lokaal gemeentelijk domeinoverschrijdend masterplan leiden.

De minister wil zien hoe dat loopt. Op de website van het Departement Onderwijs wordt de capaciteitsproblematiek toegelicht. Vooralsnog wordt er gewerkt op basis van vrijwilligheid, maar als duidelijk zou worden dat er op gemeentelijk niveau blokkades zijn, dan zal de minister overleggen met minister Bourgeois over mogelijk stringenter optreden. Hij gaat er echter van uit dat het belang van het probleem algemeen wordt erkend en dat de gemeenten zodoende hun regierol zullen opnemen, mits de vermelde ondersteuning vanwege Onderwijs.

De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) moet een rol kunnen spelen, vooral inzake het opstellen van de masterplannen. Zij kan ondersteuning bieden. Het gaat daarbij niet alleen over onderwijs, maar net zo goed over kinderopvang, stelt de minister. De regiefunctie in die zin moet opnieuw bij de lokale verantwoordelijken voor lokale ruimtelijke ordening liggen.

Het is de bedoeling dat alle vooropgestelde taskforces nog in 2010 allemaal een eerste keer bijeenkomen. De problematiek moet zo snel mogelijk duidelijk gesitueerd kunnen worden. Op basis daarvan kunnen dan de budgettaire gevolgen correct ingeschat worden. Er is een bedrag voor ingeschreven in de begroting, kondigt de minister al aan. Hij verwijst voor verdere bespreking daarvan naar de begrotingsbesprekingen. Het bedrag kan in de begrotingscontrole indien nodig verder worden aangevuld als de behoeften juist ingeschat zijn en ze niet kunnen worden opgelost via klassieke weg: namelijk meer plaatsen creëren in de klassen, zonder te grote klassen te genereren; het gebruik van leegstaande klassen; en uiteindelijk uitbreiding van scholen of nieuwbouw en vestigingsplaatsen. Dat cascade-systeem blijft in gebruik.

Structureel wordt het Kenniscentrum uitgewerkt. Dat zou vanaf 2012 goed moeten worden uitgebouwd. Het grootste deel van het bedrag daarvoor zal ook dan in de respectieve begroting worden opgenomen. In 2011 is al een eerste deelbedrag opgenomen om de professionalisering van het inwinnen van data binnen Onderwijs mogelijk te maken.

De *voorzitter* benadrukt dat eenieder beseft dat alle betrokkenen een extra inspanning hebben geleverd om de capaciteitsproblematiek op korte termijn het hoofd te bieden. Ook hij dankt hen uitdrukkelijk daarvoor.

Tegelijk vraagt hij de minister de respectieve documenten met informatie iets vroeger aan de commissie te bezorgen.

Hij mist Brussel in het overzicht. De heer Paul Delva had immers over de specifieke Brusselse situatie een vraag om uitleg ingediend die werd verwezen naar deze bespreking.

De *minister* pikt meteen in en stelt dat er in Brussel is samengewerkt met de VGC. Er zijn in het Nederlandstalige onderwijs 394 plaatsen bij gecreëerd, hoofdzakelijk in bestaande klassen. Er valt nog niet veel over te zeggen, stelt de minister omdat men nog bezig is met een groot project in centrum Brussel. Dat krijgt een tussenkomst via Onderwijs, maar ook vanuit het Brusselfonds. Het gaat niet alleen om een schoolgebouw, maar om een ruimer project dat ook opvang behelst. Fundamenteel heeft de minister geen weet van een capaciteitsprobleem voor Nederlandstalige kinderen in Nederlandstalige scholen. Voor de Franstaligen ligt dat anders. De minister wacht op een initiatief van de minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Minister Smet heeft zich bereid verklaard onder zijn regie, als minister-president en door zijn voogdijbevoegdheid algemeen coördinator van de gemeenten die wel onderwijsbevoegdheid hebben, te willen samenzitten. Er is al een voorbereidende vergadering geweest. De minister wil wel dat de Franse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest samen bekijken hoe de capaciteitsproblemen in Brussel moeten worden aangepakt. Hij is gewonnen voor het taskforce-concept. De minister is van plan op korte termijn het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest nogmaals te vragen om een dergelijke vergadering te organiseren, gezien de verwachte capaciteitsproblemen voor Brussel. Hij denkt in termen van de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest die stellen dat Brussel hoofdzakelijk een Franstalige stad is en stelt dat het probleem dan in dezelfde verhouding ook vooral een probleem is van de Franstaligen. Dat spreekt hij niet uit, omdat hij het te belangrijk vindt dat er een oplossing komt voor het welzijn en de opvoeding van de betrokken kinderen. Hij is volkomen bereid aan de vooropgestelde vergadering deel te nemen en wil nog wel denken aan gericht uitbreiden en verder werken aan enkele projecten in de pijplijn met de VGC, maar meent dat het vooral een zaak is van Franstalige kant.

Een aantal zaken vallen hem wel op. Zo zijn er 16.000 kinderen uit Vlaanderen die in Brussel les volgen in Franstalige scholen. Een significant deel van de plaatsen in het Brusselse onderwijs worden dus ingenomen door niet-Brusselse kinderen. Dat is een tweesnijdend zwaard. Enerzijds is het goed dat er Nederlandstalige kinderen uit de Vlaamse Rand in Brussel schoollopen, omdat dat het Nederlandstalige karakter van de scholen enigszins vrijwaart. Anderzijds begrijpt de minister ook dat men van Franstalige kant graag een mix ziet ontstaan om de verhouding rand en stad te bevorderen en ze samen te laten opgroeien. Het nadeel is dat er plaatsen van kinderen uit de stad worden ingenomen. Het gezamenlijk overleg, niet bilateraal, moet daarin soelaas brengen, want het blijkt telkens weer niet eenvoudig om met de Franse Gemeenschap te overleggen. De minister zal erop aandringen dat er overleg op poten wordt gezet en wil behalve de infrastructuurplanning vooral weten wat de inhoudelijke plannen zijn. Hij hoort dingen zoals prioriteit voor kinderen in het leerplichtonderwijs en wil weten of men dan bedoelt dat kinderen in Brussel niet langer naar de kleuterklas zullen gaan. Dat lijkt hem geen goed idee.

3. Vragen en opmerking van de leden

3.1. Tussenkomst van de heer Jos De Meyer

De heer *Jos De Meyer* sluit zich aan bij de oproep om de nodige gegevens voortaan vooraf te verstrekken.

Voor wat gepland was in Antwerpen, mocht de minister al eerder in de commissie felicitaties ontvangen. Het lid wilde echter eerst zien wat er gerealiseerd werd. Hij looft de gedrevenheid waarmee de minister zijn taak opvat en heeft zich dan ook verdiept in de situatie ter voorbereiding van de bespreking. De heer De Meyer bezocht vijf van de zes nieuwe scholen in Antwerpen.

Voorlopige conclusie is dat Vlaanderen zich geconfronteerd ziet met een probleem dat sterk aanwezig is in de centrumsteden. Een definitieve oplossing is er nog lang niet. Ook landelijke en echt rurale gebieden lijden eronder. De criteria sluiten die laatste echter uit volgens het lid, omdat onder meer de geboortecijfers er heel anders liggen. Toch zijn er rurale gemeenten met een capaciteitsprobleem, weet de heer De Meyer, zij het op een andere schaal.

De plaatsbezoeken leerden dat het efficiënter is plaatsen bij te creëren in bestaande klassen dan snel nieuwe schooltjes te bouwen. Een eerste bezoek bracht de heer De Meyer aan De Pluim, in Hoboken, waar drie voorlopige containers geplaatst zijn met drie lokalen, een klas, een secretariaat en sanitair. Voor de winter 2010 worden ze nog door nieuwe containers vervangen. Begin oktober waren er al 14 leerlingen ingeschreven: 10 in de eerste kleuterklas, 1 in de tweede, 2 in de derde en 1 in het eerste leerjaar. Ze zitten in een gemengde klas. Er waren 7 leerlingen, 2 juffen, 1 juf op het secretariaat en directie voor meerdere scholen aanwezig tijdens het bezoek.

In de Freinetschool Het Avontuur in Berchem telt men twee prefabs, vier leslokalen waarvan drie in gebruik. De faciliteiten worden gehuurd voor een jaar, waarna men gebruik zal maken van een gebouw ernaast, dat eigendom is van de buitendiensten van het gemeenschapsonderwijs. Het wordt gerenoveerd op gelijkvloers en eerste verdieping. De tweede en derde verdieping zijn al in gebruik door het volwassenenonderwijs en het kunstonderwijs. Er waren 36 kinderen ingeschreven: 12 in de eerste kleuterklas, 17 in de tweede en derde kleuterklas samen en in het eerste leerjaar 7. Er waren 8 aanwezigen in de eerste kleuterklas, 11 in de tweede en derde samen en 7 in het eerste leerjaar. Daarbij waren ook drie juffen aanwezig, een halftijds aanwezige administratief medewerker en directrice. Aan de overkant van de straat ligt een vrije school.

Volgende halte voor het lid en zijn medewerker was Het Groene Eilandje in de Bredastraat. Daar vond hij prachtige prefabs als tijdelijk schoolgebouw met 75 plaatsen. Er zijn vier klassen, een bewegingsruimte, een refter, sanitair, berging, secretariaat, directie, leraarskamer en speelplaats. Er is al een instapklasje, een eerste kleuterklasje en een eerste leerjaar. Iets verderop in de straat liggen de gebouwen van de NMBS die gerenoveerd worden als de zogenaamde jongerencampus Spoor Noord. Daarheen verhuist de schoolfaciliteit na verloop van tijd.

In de Durlletstraat ligt De Sterrenkijker, op een schoolsite van het volwassenenonderwijs. Er is een vleugel gekocht of gehuurd. Het lid wijst in dit verband op het domino-effect waarbij tijdens een operatie voor het basisonderwijs ook andere niveaus mee profiteren. Die dag was een pedagogische studiedag in het stedelijk onderwijs, maar de juf van het secretariaat wist de heer De Meyer te informeren. Er zijn 5 kinderen in de onthaalklas, 30 in de eerste kleuterklas, die in twee gesplitst is met ook twee juffen en 13 in het eerste leerjaar. Het is er mooi gerenoveerd, meubilair en didactisch materiaal zijn nieuw. Het secretariaat is goed uitgerust en er zijn al drie computers opgesteld in het vroegere leslokaal: een voor secretariael werk, één voor de directrice en één voor elke leerkracht. Twee computers waren nog niet uitgepakt. Er is zeker nog capaciteit bij groei, stelt het lid. Hij vond De Sterrenkijker van de vijf projecten het meest geslaagd.

Dezelfde dag bezocht de heer De Meyer ook nog de Caleidoscoop, in de Krugerstraat. Het wordt op grote borden van de stad aangekondigd. De capaciteit bedraagt 55 plaatsen. Het gebouw was nog niet ingericht. De afwerking van het dak was nog niet voltooid.

Het lid begreep dankzij informatie van een dakwerker dat er problemen zouden zijn met de bouwvergunning en dat de werken derhalve waren stilgelegd. Er zou zelfs sprake zijn van bodemvervuiling en het bodemattest zou nog niet afgeleverd zijn. De kinderen waren voorlopig ondergebracht in Crea16, in de Grote Hondstraat, iets verder gelegen. De heer De Meyer vraagt zich af of daar dan nog plaats was en waarom de kinderen dan niet meteen daar zijn ingeschreven. Wat is precies het probleem met de gesubsidieerde bouwwerken van De Caleidoscoop?

De zesde school heeft het lid niet bezocht. Hij sloot de dag af met gemengde gevoelens en vragen. Was de voorbereidingstermijn te kort waardoor er geïmproviseerd moest worden voor de nieuwe vestigingen?

De schepen van Stedelijk Onderwijs in Antwerpen wierp al op dat er op langere termijn aanzienlijk meer middelen zullen nodig zijn om voor alle kinderen een onderwijsplaats te verzekeren. Het lid vermoedt dat de grote zorgen zich dan toch in het vrije net zullen situeren, omdat er al zoveel inspanningen gebeurd zijn ten behoeve van gemeenschaps- en stedelijk onderwijs. Als het de bedoeling is dat het vrij onderwijs instapt in deze operatie, dan zal er volgens het lid grote zekerheid moeten zijn over het juridisch en financieel kader. Zo niet is het voor vrijwilligers in schoolbesturen bijzonder moeilijk om de verantwoordelijkheid te nemen om te beslissen tot investeringen. Van de 6,8 miljoen euro die voor Antwerpen is uitgetrokken, hoeveel daarvan is gereserveerd voor het vrij onderwijs?

De heer De Meyer had al vragen bij het feit of het gebruik van modulaire systeembouw, prefabs, als tijdelijke faciliteit, niet betekende dat er twee keer geïnvesteerd moet worden: in de tijdelijke en in de definitieve huisvesting. Er werd hem door de minister op het hart gedrukt dat de modulaire systeembouw wel 30 jaar kan dienen en dat er eventueel een mooie gevelsteen voor kan. Uit zijn bezoeken maakt de heer De Meyer op dat de meeste investeringen zeer tijdelijk zijn en dat naar definitieve huisvesting wordt gestreefd op de kortst mogelijke termijn. Hoe moet het lid dat interpreteren? Hij wil weten of AGION ook huursystemen betoelaagt of enkel scholenbouw.

Het lid vraagt van de minister een overzicht van de verschuivingen die zijn gebeurd in Antwerpen in het licht van de regel +12 en -12 en eventueel uren die erbij komen of verdwijnen. Zijn er vooral uren bijgekomen of zijn er grote verschuivingen gebeurd?

De telling gebeurt op 1 oktober op basis van de normen 40 leerlingen voor een vestiging en 50 voor een school. Weet de minister welke van de nieuwe vestigingsplaatsen of scholen daaraan voldeed?

Het lijkt het lid interessant dat de commissie kan beschikken over de belangrijke brief die de minister naar de niet-reagerende gemeenten heeft verzonden opdat ze de respectieve gemeenten kan aanraden op zijn uitnodiging in te gaan. Is er ook al zicht op de middelen die voor die andere steden en gemeenten zullen worden ingeschreven in de begroting?

De indeling van de middelen zoals de minister vooropstelde, verraste de heer De Meyer, omdat ze niet recht evenredig zijn met het aantal leerlingen in de netten. Welke criteria worden gehanteerd?

De lokale masterplannen vindt het lid zeer zinvol, maar de vraag om bijkomende middelen is onvermijdelijk. Er zullen veel middelen nodig zijn voor onderwijs, voor de DBFM (Design, Build, Finance, Maintain) voor de reguliere wachtlijst; en de budgettaire ruimte zal niet zo breed zijn in Vlaanderen in de nabije toekomst. Kan er geen heroriëntering gebeuren vanuit het Stedenfonds ten behoeve van kinderopvang en schoolinfrastructuur? Dat moet dan besproken worden met de minister bevoegd voor Stedenbeleid.

Wat is de stand van zaken voor de personeelsproblematiek? Het leek het lid op 1 september 2010 niet problematisch, maar hoe zit het voor de toekomst?

3.2. *Tussenkost van mevrouw Kathleen Helsen*

Mevrouw *Kathleen Helsen* sluit zich aan bij de vraag om meer informatie vooraf. Bij vergelijking met de cijfers die de minister eerder al meegaf, blijkt dat er meer ruimte gecreëerd is dan het tekort in juni 2010 aangaf. Dat wijst erop dat er grote inspanningen geleverd zijn om de tekorten in Antwerpen op te vangen. Het lid wil echter een beeld kunnen vormen van de totaalsituatie. Waar zitten die kinderen precies? Waar is er capaciteit bijgekomen in bestaande klassen en waar zijn er nieuwe scholen gevestigd?

Er is bijkomende capaciteit gecreëerd in scholen waardoor er soms kleine klasjes zijn. Hoe zit het echter met de klasgrootte in de kleuterscholen van de hele stad?

Bij ouders in Antwerpen leefde vooral onzekerheid inzake de schoolkeuze en het feit of ze hun voorkeurschool wel zouden krijgen. Er zijn onvoorziene bewegingen gebeurd naar de rand van Antwerpen. Ook dat wil het lid graag in kaart gebracht zien. Zijn die bewegingen er? Als dat zo is, dan moet het concept vrije schoolkeuze herbekeken worden. Is er een probleem? Hoe springt men daarmee om? Hoeveel weigeringen waren er en voor hoeveel ouders betekende dat dat ze niet de school van hun voorkeur hebben gekregen? Die informatie kan volgens het lid ertoe bijdragen toekomstige problemen in het hele onderwijs in te schatten.

In het kader van een bespreking van de verschillende onderwijsnetten en hun mogelijkheden om op korte termijn in te spelen op problemen die zich aandienen, kon men vaststellen dat in Antwerpen het vrij onderwijs daartoe niet in staat was zoals het gemeenschaps- en stedelijk onderwijs dat wel kunnen. De minister gaf aan te willen onderzoeken hoe ervoor kon worden gezorgd dat het vrij onderwijs meer betrokken kan zijn in een tweede fase. Met de eerste fase achter de rug, wil het lid weten hoe de tweede fase moet worden ingeschat en hoe de minister ervoor wil zorgen dat het vrij onderwijs een grotere rol kan spelen. Er is in 12 miljoen euro voorzien. Hoe wordt de verdeling gemaakt? Zijn die budgetten volledig opgebruikt?

Het mogelijke personeelstekort moet van nabij opgevolgd worden. Problemen doen zich vaker voor halfweg een schooljaar dan bij het begin, stelt mevrouw Helsen. Zit Antwerpen-Stad op zijn limiet of is er voldoende ruimte om vervangingen te doen?

Er zijn vele inspanningen geleverd om per direct de problemen op te lossen. Men gaat ook aan de slag met de andere gemeentebesturen. Mevrouw Helsen meent dat het nodig is nog verder te kijken, omdat de kleuterschoolleerlingen over luttele jaren in het secundair onderwijs zitten. Het gaat dan om andere infrastructuur en een ander soort scholen die op de problematieken die zich voordoen moeten inspelen. Het lid vindt het onverstandig dat niet meteen ook in te calculeren. Zal het aanbod in de stad dan ook nog voldoen? Ze verwijst daarbij naar het niet al te sterk uitgebouwde technisch en beroepsaanbod. Er wordt van de steden wel gevraagd om een masterplan op te stellen waarbij de Vlaamse overheid zichzelf in een ondersteunende rol plaatst. De directe verantwoordelijkheid wordt bij de steden en gemeenten gelegd, maar het lid gaat ervan uit dat die bij problemen toch bij Vlaanderen komen aankloppen. Daar zal men dan op zoek moeten gaan naar middelen om de onderwijsinfrastructuur te realiseren. Is het niet mogelijk om in de onderwijsregeling bij voorbaat al bij te sturen of aan te passen? Mevrouw Helsen denkt dan vooral aan het decreet Lokaal Flankerend Onderwijsbeleid dat middelen toekent aan de grote steden en centrumsteden, gekoppeld aan een beleidsplan waarin ze aangeven hoe ze het onderwijsbeleid flankeren. De demografische evolutie zou volgens het lid daarin moeten worden opgenomen zodat de Vlaamse overheid die kan opvolgen en aanwenden om uit te maken wat er beweegt. Zullen de masterplannen volstaan om aan opvolging te doen?

3.3. *Tussenkost van mevrouw Elisabeth Meuleman*

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* kan zich vinden in de keuze om de regierol bij de gemeenten te leggen en erkent dat de minister een grote inspanning heeft geleverd om de grootste noden zo snel mogelijk te lenigen. Het merendeel van de nieuwe plaatsen is gecreëerd door extra kinderen in bestaande klassen te plaatsen en extra klassen in bestaande scholen. Het lid heeft uit de toelichting van het plaatsbezoek van de heer De Meyer begrepen dat hij zich vragen stelt bij de nieuwe scholen. Mevrouw Meuleman verwacht in de grote steden nog een exponentiële demografische stijging en dus nog meer problemen. Dat de nieuwe scholen nog niet vol leerlingen zitten, lijkt haar zodoende niet echt een probleem.

Wel een knelpunt vindt het lid de extra stoeltjes in bestaande klassen. Hoeveel rek zit er nog op die aanpak? Gent koos er bewust voor dat niet te doen. De kleuterklassen zijn veeleer al aan de grote kant. Ook het creëren van extra klassen, lijkt het lid niet meteen oneindig haalbaar. Er zijn scholen waar de refter of speelplaats te weinig ruimte bieden en er in shifts gebruik van wordt gemaakt. Ondanks de extra klassen ontstaat dan toch een ruimteprobleem, stelt mevrouw Meuleman. Ze denkt dat men nog wel een jaar verder kan op die manier, door onder meer een bultklas in te voeren waarbij een extra klas blijft doorschuiven. Hoe ziet de minister de toekomst? Zullen er middelen gereserveerd worden voor die aanpak?

In Brussel zouden 394 plaatsen bij gecreëerd zijn in het Nederlandstalige onderwijs en daar zou geen probleem zijn. De minister ziet in dat samenwerking daar noodzakelijk is. Het vooropgestelde overleg lijkt er niet te komen en dat verontrust de minister. Het lid vraagt zich echter ook af of de verdeling van de kinderen in Brussel wel beantwoordt aan de realiteit. Het gaat niet om een groep Nederlandstalige en een groep Franstalige kinderen, maar om een mix met een grote groep kinderen die geen van beide is. Een oplossing vooropstellen voor de Nederlandstalige kinderen en de verantwoordelijkheid voor de Franstalige kinderen doorschuiven naar die kant, gaat derhalve niet op, stelt het lid. Er is meer. Het lid dringt erop aan het overleg op zo kort mogelijke termijn te doen doorgaan.

Zijn de data die de minister gaf ook voor de commissie beschikbaar in de vorm zoals de minister ze heeft ontvangen?

3.4. *Tussenkost van mevrouw Gerda Van Steenberge*

Mevrouw *Gerda Van Steenberge* weet de grote inspanningen van de minister te waarderen. Hij heeft meer gerealiseerd op één jaar dan zijn voorganger op zes jaar, vindt ze.

Ook positief is voor het lid de regierol van steden en gemeenten. Mevrouw Van Steenberge sluit zich echter aan bij de opmerking dat ze uiteindelijk wel bij Vlaanderen aankloppen voor extra middelen.

Dat steden en gemeenten niet reageren op brieven van de minister of niet wensen mee te werken aan initiatieven van de Vlaamse overheid, vindt ze ongehoord. Wat behelzen de sleuteldata waarom is gevraagd, wil het lid weten? Ook zij wil graag een kopie van de bewuste brief van de minister teneinde in de eigen stad voor een stimulans te zorgen.

Ook mevrouw Van Steenberge verwacht nog meer problemen en ziet er geen graten in dat niet alle stoeltjes in de nieuwe scholen volledig ingevuld zijn. Ze waarschuwt ervoor te veel extra plaatsen in bestaande klassen te zetten, met het oog op de extra instroom met Pasen.

Inzake de middelen verwees de minister eerder al naar het regeerakkoord en het feit dat geld moet worden gezocht op de privépaarmarkt. Hij vermeldde de volkslening als moge-

lijkheid. Het concept was nog niet besproken binnen de Vlaamse Regering. Is de financieringswijze intussen wel al bekeken?

Het lid stelt ontroerd te zijn door de naïviteit van leden over de Brusselse situatie. Er moet overleg komen, maar de onwil van de andere kant is legio. De minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de heer Charles Picqué, kondigde op 21 september 2010 in de media wel een reconversiehandboek aan. 240.000 m² kantoren zou worden omgebouwd tot scholen. Er is geen overleg, maar de financiering moet wel van de gemeenschappen komen. Is de minister het überhaupt eens met de notie om kantoren tot scholen om te bouwen?

3.5. Tussenkost van mevrouw Vera Celis

Mevrouw *Vera Celis* vindt het verslag van de minister een toonbeeld van het idee ‘meten is weten’ waaraan ze de minister altijd koppelt.

Het lid voelt zich aangesproken omdat haar stad, Geel, niet eens gereageerd heeft op het verzoek van de minister om informatie. Ze doet het nodige om dat daar aan te kaarten. Verwacht de minister eigenlijk dat er zich bij de steden en gemeenten die niet reageerden toch problemen voordoen waarop men niet heeft gerekend? Zijn er objectieve gegevens om dat te vermoeden?

Als de demografische gegevens gekend zijn, dan verwacht het lid dat de administratie enigszins prediagnostisch te werk gaat. Met de geboortecijfers van eind 2010 weet men perfect wanneer kinderen 2,5 jaar worden. Ligt de verantwoordelijkheid om met die cijfers aan de slag te gaan bij de administratie of echt alleen lokaal?

In de manier van aanpakken om extra plaatsen te creëren vernam mevrouw Celis niets over de bijkomende leerkrachten die nodig zijn om die bijkomende klassen op te vangen. Ziet de minister zich geconfronteerd met een probleem om die plaatsen in te vullen?

Mag het lid verwachten dat de minister over Brussel een meer uitvoerige toelichting geeft in de commissie, met bijkomende gegevens?

3.6. Tussenkost van mevrouw Kathleen Deckx

Mevrouw *Kathleen Deckx* stelt een van de enigen te zijn die de minister van bij aanvang op zijn woord heeft geloofd. Het verheugt haar dan ook dat hij woord heeft gehouden.

Uit het verslag leidt het lid ook af dat de minister wel degelijk op lange termijn denkt. Er worden heel wat tools aangereikt om de problemen ook voor de toekomst in kaart te brengen. Het lid erkent de noodzaak daarvan. Ze kan zich tevens vinden in de vraag om oog voor de toekomst.

Mevrouw Deckx las in de krant dat Antwerpen meer plaatsen telt dan strikt noodzakelijk. Klopt die informatie? Wat is daarbij de verhouding? Het lid sluit zich ook aan bij de vraag om garanties voor de vrije schoolkeuze. Hebben mensen zich al dan niet vaak moeten neerleggen bij het feit dat ze niet de school van eerste keuze kregen?

Op basis van welke criteria is de keuze gemaakt om bepaalde steden en gemeenten aan te schrijven? Verwacht de minister dat de andere steden en gemeenten geen problemen hebben? Hoe moet het verder om de kaart met data te vervolledigen?

3.7. Tussenkost van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* waardeert de daadkracht van de minister. Ze vindt het positief dat de minister opteerde voor een structurele aanpak en voor het ondersteunen van de

bestuurskracht van de lokale besturen. De data zijn een goed idee om ook op de langere termijn een onderwijsbeleid te kunnen voeren met betrekking tot capaciteit. Mevrouw Poleyn refereert in dat verband aan het flankerend onderwijsbeleid.

Er is sprake van een masterplan, dat voor het lid een deel vormt van het beleidsplan. De taskforce loopt gelijk met de stuurgroep, de lokale onderwijsraad, die in het kader van het lokaal flankerend onderwijsbeleid in elke gemeente moet worden opgericht. Voor een aantal centrumsteden en een aantal niet-centrumsteden is in extra middelen voorzien voor onderwijsbeleid. In antwoord op een schriftelijke vraag bevestigde de minister dat het zijn bedoeling is elke gemeente te financieren voor zijn regierol, als daarvoor middelen voorhanden zouden zijn. Het lijkt mevrouw Poleyn beter mocht die structurele financiering mee worden opgenomen door het Gemeentefonds in plaats van het Stedenfonds. Er is een vereenvoudiging aan de gang van de sectorale beleidsplannen naar een ondersteuning van de gemeenten in een algemeen beleidsplan op alle vlakken. Een apart beleidsplan voor onderwijs is dan ook van de baan. De financiering per sector wordt omgevormd naar een algemene financiering via het Gemeentefonds. Kan de minister ter zake enige visie ontwikkelen?

Het lid maakt van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de gedachtewisseling over de kleuterscholen op 14 oktober 2010. Ze stelt dat, als een kleuterschool volwaardige financiering zou ontvangen, ook inzake werkingsmiddelen, er ruimte zou ontstaan om de eigen verantwoordelijkheden op te nemen. Wat over is, kan dan aangewend worden voor infrastructuur, renovatie, verbreding van het aanbod. De minister heeft zich ertoe geëngageerd de omkadering per 1 september 2012 op het niveau van het basisonderwijs te brengen. Het lid herhaalt dat ook de werkingsmiddelen op 100 percent moeten worden gebracht.

De redenering inzake het aanbod stoelt op het aantal vrije plaatsen. Wat is de definitie daarvan? Mevrouw Poleyn veronderstelt dat elke school of gemeente dat zelf kan bepalen. Heeft de minister zicht op die definiëring in het licht van de extra financiering van bepaalde scholen? Is er een realistisch plafond? Het lijkt het lid interessant te zien waar die grens wordt getrokken. De kleuterklassen zijn al te groot in Vlaanderen en nog kinderen bijplaatsen lijkt haar vrijwel onhoudbaar.

3.8. Tussenkomen van mevrouw Irina De Knop

Mevrouw *Irina De Knop* sluit zich aan bij de lovende woorden voor de snelle actie van de minister. Er is nog een lange weg te gaan, voegt het lid er meteen aan toe. De gecreëerde extra plaatsen blijken vaak tijdelijk, door het feit dat er gebruik wordt gemaakt van modulaire infrastructuur die niet duurzaam is. Hoe zal de minister met die extra financiële uitdaging omgaan?

Het viel mevrouw De Knop op dat er zeer gedetailleerde informatie over gemeenten en steden werd verstrekt en dat de klemtoon enigszins is verschoven van masterplannen naar lokale taskforces. Ze begrijpt die pragmatische aanpak om zo lokaal mogelijk de situatie in beeld te brengen, maar vindt het wel onduidelijker voor de rapportering. Wat is de verhouding tussen de inbreiding, de extra plaatsen in de bestaande klassen, en de extra klassen? Kan de minister dat nog verduidelijken?

Met het oog op het pleidooi om vooral geen al te grote klassen te maken, met een ideaal gemiddelde op 24, uit het lid ook haar bezorgdheid over de extra plaatsen. Is de norm bij het creëren van extra plaatsen overschreden en waar? Hanteert men de norm eigenlijk?

Kan de minister ook voor de volgende schooljaren al aangeven wat de behoefte aan extra plaatsen zal zijn? Die informatie laat toe proactief te werken, stelt ze. Bovendien kan het

niet integraal aan steden en gemeenten worden overgelaten om in een bepaald schooljaar aan de alarmbel te trekken.

Mevrouw De Knop heeft het DBFM-verhaal gemist in de uiteenzetting omdat dat rechtstreeks aan de besproken problematiek gelinkt is. Vaak gaat het om nieuwe scholen of bijkomende klassen. Ook voor scholen die op de DFBM-lijst of op de reguliere wachtlijst staan, moet het mogelijk zijn om in een aantal gevallen bijkomende capaciteit te creëren.

Ook een evaluatie in verband met de aanmeldingssystemen lijkt haar nuttig. De hele paniek is immers begonnen omwille van de lange wachtrijen, stelt het lid. De minister heeft al herhaaldelijk toegezegd een evaluatie van de aanmeldingssystemen te willen uitvoeren. Het gaat niet zelden om de tegenstelling van de school van voorkeur en een tekort aan plaatsen. Is dat intussen in kaart gebracht? Heeft de minister intussen wel de evaluatie die hij voor de zomer 2010 niet had?

Mevrouw De Knop onderschrijft de analyse van mevrouw Poleyn inzake het lokaal flankerend onderwijsbeleid. Daarin ligt de regiefunctie besloten. Niet alle gemeenten waar zich een capaciteitsprobleem voordoet of zal voordoen, kunnen gebruik maken van middelen uit dat beleid. Een andere berekening van het Gemeentefonds kan een sleutel zijn, stelt het lid.

Mevrouw De Knop wil een pleidooi houden voor het gemeentelijk onderwijs. Zij is van oordeel dat inzake de regiefunctie men daar het snelst kan werken binnen het eigen net. Dat biedt troeven om snel aan capaciteitsuitbreiding te werken.

Het Brusselse plaatje lijkt niet volledig. Dat er op korte termijn geen probleem is voor Nederlandstalige kinderen, mag niets afdoen aan het feit dat er een grote groep anderstalige kinderen is. Volgens mevrouw De Knop stelt de minister dat degelijk in kaart moet worden gebracht hoeveel kinderen er vanuit de rand naar Brussel komen voor onderwijs. Maar er is ook een omgekeerde beweging. Die wisselwerking lijkt haar onontkoombaar en het lid vraagt zich dan ook af of men zich moe moet maken met dergelijke oefeningen. Zonder investeringen in Brussel, zullen de gevolgen voor Vilvoorde, Halle, Asse en andere omliggende gemeenten zijn, besluit mevrouw De Knop.

4. Antwoorden van de minister

Minister *Pascal Smet* licht toe dat de analyse opgesteld is aan de hand van een selectie van locaties waar zich problemen zouden kunnen voordoen. Centrumsteden zijn sowieso meegenomen. Voor de rest gold als criterium onder meer dat ook steden werden opgenomen waar meer dan 1000 kleuters op het grondgebied van de gemeente zijn ingeschreven op 1 februari 2010 en waarbij het verschil over de laatste vijf jaar wordt meegerekend. Dat is een voldoende criterium, stelt de minister. Aan netten en koepels is gevraagd potentiële capaciteitsproblemen te signaleren in hun scholen, ook in landelijke gemeenten. Dat is iets gemakkelijker voor het gemeenschapsonderwijs, door de meer centrale aansturing. Het is zeker de bedoeling ook landelijke scholen mee te nemen als het probleem zich stelt, onderstreept de minister.

Het klopt dat er in eerste instantie meer plaatsen gecreëerd zijn in Antwerpen dan eigenlijk strikt noodzakelijk, maar dat vormt een buffer voor mogelijke uitbreiding in de loop van het jaar. Bij het uitbouwen van nieuwe scholen, zitten die niet meteen vol. De minister herinnert eraan dat ouders niet blindelings geloof hechten aan wat een minister of burgemeester en schepenen beloven. Ze moeten eerst zien dat de beloofde schoolplaatsen gerealiseerd worden en kunnen inschatten of ze hun kind daar willen plaatsen. Een andere onbekende factor, waren potentiële verschuivingen naar de rand, waarbij ouders voor hun kind in eerste instantie opteerden voor een extra plaats in een bestaande omgeving. Of ze

het kind dan alsnog naar de nieuwe school zouden sturen, kon niet ingeschat worden. Er zijn vooralsnog geen data beschikbaar waaruit kan blijken dat dergelijke fenomenen zich voordoen. Om die wel te hebben moet nieuw onderzoek uitgevoerd worden. De minister vindt zelf dat deze informatie in de toekomst wel beschikbaar moet zijn, in de vorm van kaarten die onder meer woonplaats combineren met schoollocatie. Dat zal gebeuren in het kader van het Kenniscentrum.

Ouders durven ook al eens de kinderen bij twee of drie scholen in te schrijven. Dat kan door een gebrek aan onderlinge communicatie. De minister is daarom gewonnen voor een centraal registratiesysteem voor inschrijvingen. Dat is iets anders dan een aanmeldingssysteem, stelt hij, maar hangt er wel mee samen. Met het uniek rijksregisternummer van de kinderen moet het ook informaticagewijs mogelijk zijn een dergelijk registratiesysteem te ontwikkelen, meent de minister. Hij ziet het meteen ook als een centraal aanwezigheidsregister. Het gebrek daaraan is duidelijk gebleken toen men een inschatting wilde maken van de evolutie van de griep epidemie in de scholen. Er is een netwerk van scholen opgericht om enigszins te kunnen registreren. Een webbased-applicatie voor registratie zou bovendien ook het probleem van de tellingen oplossen en derhalve ook een gunstig effect hebben voor de toekenning van de lestijden, wat vooralsnog tot februari duurt. Over een gecentraliseerd systeem bestaat eensgezindheid binnen Onderwijs, besluit de minister. Het is alleen nog zaak van het zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en te linken aan bestaande databanken, om de middelen die ertegenover staan zo efficiënt mogelijk in te zetten.

De minister meent dat de problemen met de vergunningen zich voordoen bij een school waaronder een gasleiding liep die de aannemer niet had gezien. Het wordt opgelost in onderling akkoord tussen de aannemer en de stad. De minister laat het nakijken, maar weet niet meteen of er al een oplossing is.

AGION kan voorlopig geen huursystemen betoelagen. De minister wil dat echter in de toekomst niet absoluut uitsluiten. De optie wordt onderzocht. De heer *Jos De Meyer* merkt op dat hij met zijn vraag geen pleidooi houdt om het wel mogelijk te maken, maar niet zeker was hoe het zat, door een eerder antwoord van de minister dat de indruk naliet dat het wel kon.

De *minister* zegt dat een kopie van de brief die aan de gemeenten is gestuurd, aan de commissie kan worden bezorgd.

De verdeling van de middelen over de netten is gebeurd aan de hand van ingediende dossiers en de behoeften. Er is ook gepraat met het vrij onderwijs, ook specifiek voor wat Antwerpen betreft. Inspelen op een acute situatie is niet eenvoudig gebleken. Op het niveau van de onderwijsraad Antwerpen en van de schepen van Onderwijs die het uitdrukkelijk meldde aan het vrij onderwijs, was en is het volgens de minister niet de bedoeling de verhoudingen tussen de netten substantieel te wijzigen in Antwerpen. Het vrij onderwijs weet intussen dat dossiers van hun kant in de toekomst met prioriteit zullen worden behandeld, dit afhankelijk van de dossierinhoud. De minister heeft bij de opening van het schooljaar ook met de mensen van het vrij onderwijs in Antwerpen gepraat en hen op het hart gedrukt dat hij wil helpen bij dossiers die om een of andere reden blijven steken.

Er is op basis van concrete dossiers voor het vrij onderwijs in 2010 3 miljoen euro gereserveerd. De subsidiebedragen belopen voor het vrij niet-hoger onderwijs, 2,56 miljoen euro, voor Vilvoorde en Brussel. Voor het gemeentelijk niet-hoger onderwijs is er 3,26 miljoen euro uitgetrokken. Voor het provinciaal niet-hoger is niets weggelegd. Men verwacht voor het vrij niet-hoger onderwijs op basis van hetzelfde krediet nog 3,25 miljoen euro, voor het gemeentelijk niet-hoger op de lange termijn nog 14 miljoen euro. Dat is niet allemaal gedekt door wat beschikbaar is, maar het behelst wat aan projecten gekend is. Dat kan nog veranderen. Het vrij onderwijs is ook uitgenodigd om dossiers aan te brengen. De cijfers van de gekende projecten voor de komende jaren worden openlijk tussen de netten

besproken. De middelen zullen gaandeweg moeten gevonden worden. De minister heeft absoluut begrip voor het probleem van het vrij onderwijs met al de afzonderlijke inrichtende machten, maar kan daarvoor de verantwoordelijkheid niet dragen. Hij is echter wel bereid in de komende jaren te compenseren omwille van de verhouding tussen de netten die in evenwicht moet blijven.

De heer *Jos De Meyer* stelt dat de mensen ter plekke een helder juridisch en financieel kader willen. Uitbreiden of nieuw bouwen houdt voor de vele vrijwilligers een te groot risico in zich om dat als vzw te dragen. Het lid raadt de minister aan om die gesprekken op het terrein te gaan voeren. Die mensen blijven in de kou staan, meent hij.

De *minister* herhaalt dat hij urenlang heeft doorgebracht met de mensen van het vrij onderwijs en vele grote, kleine en zelfs banale problemen heeft doorgepraat. Zij hebben hun waardering over zijn openheid en bereidwilligheid daarbij uitgedrukt. Zo geeft hij het voorbeeld van een vals-neogotische kapel van een school die beschermd is door Erfgoed tijdens de vorige legislatuur. Ook daarvoor wil de minister een oplossing zoeken. Hij heeft alle begrip voor de vrees van de vrijwilligers. Die komt echter ook voort uit de inherente eigenschappen van de structuur waarbinnen ze werken, oppert de minister. Hij meent dat zich op termijn in die zin een grote uitdaging stelt voor het vrij onderwijs en hun vrijwilligers, die ook ouder worden.

Er wordt nog gevraagd hoeveel subsidie er is toegekend aan het gemeenschapsonderwijs. De minister stelt dat 2,6 miljoen euro is uitgekeerd. Hij benadrukt nog dat er enkel geld wordt gegeven dat ook werkelijk gespendeerd wordt aan de behoeften. De stavingsstukken van benutting worden altijd overgemaakt. Er was 6 miljoen voor het gemeenschapsonderwijs ingecalculleerd, maar nog maar 2,6 miljoen euro gebruikt ten behoeve van capaciteit.

De heer *Jos De Meyer* vraagt nog of er voor huur van containers is betaald. De *minister* antwoordt dat dat niet zo is, maar dat de containers in de toekomst wel moeten dienen om dezelfde problematieken op te vangen. Dat geld blijft zodoende nuttig besteed.

In de steden kent men nog andere noden behalve de scholenbouw, stelt de minister met het oog op de vraag of er een oriëntatie is naar Stedenbeleid. Aan de zoektocht naar alternatieve geldstromen voor capaciteitsopvang en reguliere scholenvernieuwing is nog niet veel tijd besteed, geeft de minister toe. Hij wil hoe dan ook de lopende DBFM-operatie tot een goed einde brengen. Dan kan uitgedokterd worden hoe men een constructie tot stand kan brengen om op de privépaarmarkt, al dan niet via banken, extra geld te vinden. Hij is er voorstander van en vindt dat dan meteen ook de kinderopvang daaraan kan worden gekoppeld.

Er stelt zich vooralsnog geen personeelsprobleem, maar in Antwerpen leeft wel de vrees dat het er nog aan komt voor de vervangingen. Samen met het departement, de VDAB en de hogescholen is daartoe een taskforce opgericht met Antwerpen om een grotere instroom te krijgen.

Er zijn voorlopig ook geen cijfers beschikbaar over de klasgroottes en de verschuivingen naar en vanuit de rand. Die gegevens kunnen de scholen vrijwillig meedelen. In de toekomst moet die informatie allemaal in het Kenniscentrum worden verzameld.

Er wordt inderdaad één leerkracht per 24 kleuters ter beschikking gesteld. Dat is geen norm en misschien niet ideaal, maar wel de feitelijke toepassing.

De minister is het ermee eens dat de toekomst moet worden voorbereid voor het secundair onderwijs. Dat gebeurt in de stedelijke omgeving. Er is een systeem van vrijheid van onderwijs. De ingrijpende macht van een overheid om te zeggen waar een school moet komen, is daarbij zeer beperkt. Er kunnen via overlegorganen wel stimuli gegeven wor-

den, maar de beslissing ligt niet bij de Vlaamse overheid. De minister laat heel voorzichtig horen dat ook een betere afstemming misschien eens onder de loep moet worden genomen. Het geldt trouwens ook voor aangeboden richtingen in het hoger onderwijs, stelt hij. Hij wil echter niets bruuskeren.

Het decreet Lokaal Flankerend Onderwijsbeleid vertegenwoordigt niet de grote massa geld: 1,5 miljoen euro aan de steden en 500.000 aan de plattelandsgemeenten. Is dat integreerbaar? Sommige mensen vinden het een basistaak van gemeenten die niet extra gefinancierd dient, legt de minister uit. Het was de bedoeling een stimulans te geven. Het debat staat evenwel open, merkt de minister op.

Of er nog rek in de bestaande klassen en in het aantal klassen zit, is een beslissing van de scholen zelf. Er is een norm van 1 leerkracht per 24 leerlingen opgegeven, maar als er meer kinderen bijkomen wordt er sneller gegeven. Daartoe is ook de regelgeving in Onderwijsdecreet XX aangepast, stelt de minister. In november 2010 zullen pas de effecten zichtbaar worden. Hij verklaart zich bereid om dan daaromtrent een bespreking te houden.

De sleuteldata behelzen demografie, stijging van het aantal 3- tot 11-jarigen in de laatste vijf schooljaren, de toename van het aantal 0- tot 2-jarigen in de laatste vijf schooljaren, de toename van het aantal kleuters tussen 2006 en 2010, de leerlingenevolutie, het aantal weigeringen van het schooljaar 2009-2010, het aantal vrije plaatsen in de kleuterklassen in die jaren, de respons van de scholen en de stadskenmerken. Hij laat de respectieve gegevens als bijlage aan het verslag toevoegen(zie blz. 21).

Voor de gemeenten die werden aangeschreven maar niet reageerden wordt er toch vanuit gegaan dat er een probleem zou kunnen zijn. Daarom wordt een monitoring uitgewerkt waarbij de data via een website online ter beschikking worden gesteld.

Over de definitie van een vrije plaats beslissen de scholen zelf, niet de overheid. In de gemeenten waar met een aanmeldingssysteem wordt gewerkt, moesten ze aangeven hoeveel vrije plaatsen de scholen zelf voorzagen in hun leeromgeving. Er wordt ter zake geen enkele norm gehanteerd. Dat behoort tot de pedagogische vrijheid. Met een centraal registratiesysteem zal het aantal gekend zijn in elke school en kan dat afgemeten worden aan bepaalde criteria zoals beschikbare oppervlakte. Dat wordt in kaart gebracht in de toekomst.

Er zijn in Antwerpen 1961 extra plaatsen ingericht, waarvan 387 door extra stoelen, 1027 in extra klassen en 547 in nieuwe scholen. In Vilvoorde zijn er door uitbreiding met nieuwe klassen 148 extra plaatsen gecreëerd. Over de inbreiding zijn geen gegevens bekend, stelt de minister. Is er dan in het kader van de lokale taskforces geen indeling gemaakt van nieuwe en andere plaatsen? De minister stelt dat dit wel is gebeurd, volledig dan wel onvolledig, en dat wordt gevraagd om die informatie te vervullen indien nodig. Een juiste inschatting en analyse is pas mogelijk als alle taskforces hun resultaten bij elkaar brengen en dat kan pas op het einde van het jaar, stelt de minister. Begin 2011 kan dan uitgemaakt worden hoeveel middelen nodig zijn. Bij de begrotingscontrole is de afspraak gemaakt dat er meer geld wordt vrijgemaakt als blijkt dat dat nodig is en de cijfers dat uitwijzen.

Er is geen link ter zake met de DBFM-operatie.

Over Brussel kan de minister meegeven dat er globaal 394 plaatsen zijn gecreëerd. In het gemeenschapsonderwijs waren dat er 205, in het officieel gesubsidieerd onderwijs 23 en in het vrij onderwijs 139. De prognoses zijn nog niet gevalideerd en blijven voorlopig buiten beschouwing.

Brussel vergt nog een hele oefening en de minister kan zich wel vinden in de idee om kantoorgebouwen tot scholen om te vormen. Het moet echter haalbaar zijn en er moet

voldoende speel- en bewegingsruimte zijn voor de kinderen. Er moet wel duidelijk in kaart worden gebracht wie wat zal betalen. In de grote federale onderhandelingen die nog lopen en tot niets hebben geleid, luidde een van de voorstellen om van het extra geld dat aan Brussel zou worden toegekend, een deel te reserveren voor scholenbouw. Het gaat om een mix van inbreng van de gemeenschappen, het vrij initiatief en de gemeenten. De minister acht het wenselijk ook eens na te denken over de mogelijkheid om een soort van intercommunale op te richten teneinde de kennis te verhogen van Brussel ten aanzien van het Nederlandstalig onderwijs. Daarin kan dan de kennis samengebracht worden, maar juridisch is dat nog helemaal niet in orde. De samenwerking met de VGC loopt goed, oppert de minister nog.

De minister stelt voor in het licht van volgende besprekingen dezelfde format te gebruiken van het verslag dat wordt afgeleverd naar aanleiding van de lopende vergadering. Hij laat een rapport bezorgen.

5. Replieken

Mevrouw *Sabine Poleyn* zou het interessant vinden te weten wat het stedelijk onderwijs van Antwerpen als criterium hanteert voor een vrije plaats, gezien het belang van een actor als Antwerpen. Welke klasgrootte wordt daarbij dan in acht genomen?

De *minister* zal het laten opnemen in het verslag maar meent zich te herinneren dat 9 van de 10 kinderen die zich aanmelden ook een plaats hadden en 3 op 4 zouden zelfs hun eerste of tweede keuze krijgen. Dankzij het aanmeldingssysteem is de klasgrootte op te vragen, stelt hij. Tegelijk wijst de minister erop dat de tellingen nog lopen en dat de cijfers dus nog niet integraal gekend zullen zijn. Hij onderstreept nog dat met Antwerpen er een goede traditie van samenwerking leeft, waardoor data eenvoudig te verkrijgen zijn.

Mevrouw *Irina De Knop* vraagt nog naar de evaluatie van het aanmeldingssysteem, waarop de minister laat weten dat dat nog enig werk vergt.

De heer *Jos De Meyer* wil graag dat de gegevens inzake de verschuiving +12 en -12-norm inzake uren wordt meegenomen in de informatie die de minister nog belooft te leveren. Kunnen de cijfers inzake de uitgaven voor de verschillende netten gespecificeerd worden? De *minister* bevestigt dat.

Mevrouw *Kathleen Helsen* komt nog terug op de vrije keuze. De *minister* repliceert meteen dat er geen probleem zou zijn voor de vrije keuze, zelfs al hebben een aantal ouders niet meteen de school in hun buurt. Hij oppert dat de definitie van vrije keuze moet afgetoetst worden. Als vrije keuze betekent dat men in het vrij onderwijs een school wil vinden en dat ook kan, dan zijn er geen problemen. Hij laat het nogmaals checken voor Antwerpen.

Mevrouw *Vera Celis* vraagt naar de link met het mogelijk lerarentekort. De *minister* stelt dat in Antwerpen enige vrees leefde, maar niets is zeker.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Jos DE MEYER,
verslaggever

BIJLAGE

Motivatie bij toegekende kleurcodes

	Kleurcode	Motivatie
Grimbergen	Rood	Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, veel weigeringsen in kleuteronderwijs, meer dan vrije plaatsen
Leuven	Rood	Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, veel weigeringsen in kleuteronderwijs, meer dan vrije plaatsen
Ronse	Oranje	Zeer sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringsen, geen data over capaciteit of aantal vrije plaatsen
Sint-Niklaas	Oranje	Sterke stijging zowel 0-2 jarigen als leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringsen, maar nog heel wat vrije plaatsen, ook in het kleuteronderwijs
Mechelen	Rood	Sterke stijging demografie en redelijk sterke stijging leerlingenevolutie, veel weigeringsen in kleuteronderwijs en ongeveer evenveel vrije plaatsen
Asse	Rood	Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringsen, maar nog nauwelijks vrije plaatsen
Hasselt	Oranje	Sterke stijging zowel 0-2 jarigen als leerlingenevolutie, nauwelijks weigeringsen en nog heel wat vrije plaatsen, ook in het kleuteronderwijs. Problematiek onduidelijk omwille van grootte grondgebied (wijkgebonden problematieken zijn mogelijk)
Roeselare	Groen	Sterke stijging zowel 0-2 jarigen als leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringsen en nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met onvolledige respons), ook in het kleuteronderwijs.
Sint-Pieters-Leeuw	Groen	Redelijke stijging 0-2 jarigen en sterke stijging bij leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringsen en nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met onvolledige repons), ook in het kleuteronderwijs.
Kortrijk	Groen	Sterke daling aantal 3-11 jarigen maar sterke stijging 0-2 jarigen en stijging leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringsen en nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met zeer onvolledige repons), ook in het kleuteronderwijs.
Sint-Truiden	?	Demografie onbekend. Wel een sterke stijging op het gebied van leerlingenevolutie, maar geen weigeringsen en nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met zeer onvolledige repons vanwege de scholen). De problematiek is mogelijk onduidelijk omwille van grootte grondgebied Sint-Truiden, wijkgebonden problematieken zijn mogelijk.
Genk	Groen	Demografie en leerlingenevolutie status quo. Geen weigeringsen in het kleuteronderwijs en geen info over vrije plaatsen.
Antwerpen	Rood	Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, zeer veel weigeringsen, maar ook nog vrije plaatsen. Problematiek onduidelijk omwille van grootte grondgebied (wijkgebonden problematieken zijn mogelijk). Problemen veel zwaarder omwille van schaalgrootte.
Gent	Rood	Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, zeer veel weigeringsen, maar ook nog vrije plaatsen. Problematiek onduidelijk omwille van grootte grondgebied (wijkgebonden problematieken zijn mogelijk). Problemen veel zwaarder omwille van schaalgrootte.
Vilvoorde	Rood	Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, zeer veel weigeringsen, maar ook nog redelijk aantal vrije plaatsen.
Halle	Rood	Redelijke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, eerder beperkt aantal weigeringsen, maar nauwelijks nog vrije plaatsen.

Motivatatie bij toegekende kleurcodes

	Kleurcode	Bevindingen	Acties
Grimbergen	Rood	Sterke stijging zowel op gebied van demografie als leerlingenevolutie. Veel weigeringen in kleuteronderwijs, zelfs meer dan vrije plaatsen. De stijging van 0-2 jarigen is groot in verhouding tot aantal vrije plaatsen kleuteronderwijs	structureel een lokale taskforce samen te roepen met als doel voorstellen tot capaciteitsuitbreiding in kaart te brengen
Leuven	Rood	Sterke stijging zowel op gebied van demografie als leerlingenevolutie. Veel weigeringen in kleuteronderwijs, zelfs meer dan vrije plaatsen. De stijging van 0-2 jarigen is groot in verhouding tot aantal vrije plaatsen kleuteronderwijs	structureel een lokale taskforce samen te roepen met als doel voorstellen tot capaciteitsuitbreiding in kaart te brengen
Rotse	Oranje	Zeer sterke stijging zowel op gebied van demografie als leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringen, maar situatie is moeilijk in te schatten bij gebrek aan data over aantal vrije plaatsen.	minstens éénmalig een lokale taskforce samen te roepen om de situatie lokaal te bespreken en om de sleuteldata te vervolledigen.
Sint-Niklaas	Oranje	Sterke stijging zowel bij het 0-2 jarigen als op gebied van leerlingenevolutie, maar nog heel wat vrije plaatsen in het kleuteronderwijs en vooral het lager onderwijs. Er is een aantal weigeringen, maar voornamelijk terug te brengen tot 2 scholen.	minstens éénmalig een lokale taskforce samen te roepen om de situatie lokaal te bespreken.
Mechelen	Rood	Sterke demografische stijging en redelijk sterke stijging op gebied van leerlingenevolutie, veel weigeringen in kleuteronderwijs en ongeveer evenveel vrije plaatsen. De stijging van 0-2 jarigen is groot in verhouding tot aantal vrije plaatsen kleuteronderwijs	structureel een lokale taskforce samen te roepen met als doel voorstellen tot capaciteitsuitbreiding in kaart te brengen
Asse	Rood	Sterke stijging zowel op gebied van demografie als leerlingenevolutie, beperkt aantal weigeringen, maar nog nauwelijks vrije plaatsen. Stijging van 0-2 jarigen groot in verhouding tot aantal vrije plaatsen kleuteronderwijs. Nu al geen vrije plaats meer in onthaalklasje	structureel een lokale taskforce samen te roepen met als doel voorstellen tot capaciteitsuitbreiding in kaart te brengen
Hasselt	Oranje	Tot op heden weinig weigeringen, maar er is wel een spectaculaire stijging 0-2 jarigen. Deze stijging is bijna even groot als het aantal vrije plaatsen in het kleuteronderwijs. Ook een redelijk sterke stijging op het gebied van leerlingenevolutie. De problematiek is nog onduidelijk omwille van de grootte van het Hasseltse grondgebied, wijkgebonden problematieken zijn mogelijk.	minstens éénmalig een lokale taskforce samen te roepen om de situatie lokaal te bespreken en om de sleuteldata indien nodig te vervolledigen.
Roeselare	Oranje	Sterke stijging zowel 0-2 jarigen als leerlingenevolutie, maar nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met onvolledige respons), ook in het kleuteronderwijs. Weigeringen in het kleuteronderwijs kwamen slechts voor in 1 school.	minstens éénmalig een lokale taskforce samen te roepen om de situatie lokaal te bespreken en om de sleuteldata indien nodig te vervolledigen.
Sint-Pieters-Leeuw	Groen	Matige demografische stijging en duidelijke stijging bij leerlingenevolutie. Tot op heden geen weigeringen en nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met onvolledige respons), ook in het kleuteronderwijs.	om de sleuteldata indien nodig te vervolledigen en om jaarlijks of 2-jarlijks een update te doen van hun sleuteldata. Het samensstellen van een taskforce voor een eerste overleg is geen noodzaak.
Kortrijk	Oranje	Daling aantal 3-11 jarigen, maar ondertussen ook een sterke stijging 0-2 jarigen, gecombineerd met vrij weinig plaatsen en reeds een aantal weigeringen in kleuteronderwijs. Het aantal vrije plaatsen ligt wellicht nog heel wat hoger, gezien de onvolledige respons vanwege de scholen.	minstens éénmalig een lokale taskforce samen te roepen om de situatie lokaal te bespreken en om de sleuteldata indien nodig te vervolledigen.
Sint-Truiden	?	Niet mogelijk om een stelling in te nemen bij gebrek aan data over de demografische evolutie. Sterke stijging leerlingenevolutie, geen weigeringen en nog heel wat vrije plaatsen (zelfs met zeer onvolledige respons), ook in het kleuteronderwijs. De problematiek is onduidelijk omwille van de grootte van het Sint-Truidense grondgebied, wijkgebonden problematieken zijn mogelijk.	samenstellen van een taskforce voor een eerste overleg en aanvullen van de sleuteldata.
Genk	Groen	Demografie en leerlingenevolutie zijn eerder status quo en er zijn geen weigeringen in het kleuteronderwijs. Er is wel een lichte stijging van het aantal 0-2 jarigen, maar geen info over het aantal vrije plaatsen waardoor geen stelling kan ingenomen worden. .	om de sleuteldata indien nodig te vervolledigen en om jaarlijks of 2-jarlijks een update te doen van hun sleuteldata. Het samensstellen van een taskforce voor een eerste overleg is geen noodzaak.
Antwerpen		Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, zeer veel weigeringen, maar ook nog vrije plaatsen. Problematiek onduidelijk omwille van grootte grondgebied (wijkgebonden problematieken zijn mogelijk). Problemen veel zwaarder omwille van schaalgrootte.	NVT
Gent		Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, zeer veel weigeringen, maar ook nog vrije plaatsen. Problematiek onduidelijk omwille van grootte grondgebied (wijkgebonden problematieken zijn mogelijk). Problemen veel zwaarder omwille van schaalgrootte.	NVT
Vilvoorde		Sterke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, zeer veel weigeringen, maar ook nog redelijk aantal vrije plaatsen.	NVT
Halle		Redelijke stijging zowel demografie als leerlingenevolutie, eerder beperkt aantal weigeringen, maar nauwelijks nog vrije plaatsen.	NVT

	Mechelen 2009-2010 2010-2011	Asse 2009-2010 2010-2011	Grimbergen 2009-2010 2010-2011	Leuven 2009-2010 2010-2011	Sint-Niklaas 2009-2010 2010-2011
Respons vestigingsplaatsen scholen	37 op 37	14 op 14	12 op 12	45 op 46 (enkel capaciteit ingevuld)	34 op 34
Capaciteit					
Beschikbare capaciteit kl	3.999	1.190	1.370	4.258	3.494
Beschikbare capaciteit lo	6.586	2.050	2.172	6.799	5.572
Totaal beschikbare capaciteit	10.585	3.240	3.542	11.057	9.066
Aantal klaslokalen kl	182	48	29	122	158
Aantal klaslokalen lo	293	82	49	211	246
Optimale klasgrootte kl	21	25	24	24	21
Optimale klasgrootte lo	22	25	24	24	20
Aantal inschrijvingen (staava za voor schooljaar 2010-2011)					
Aantal inschrijvingen kl	3.379	1.055	1.184	3.866	3.146
Aantal inschrijvingen lo (lj 1 en 2)	1.759	602	606	1.949	1.666
Aantal inschrijvingen lo	5.052	1.418	1.693	5.755	4.481
Totaal aantal inschrijvingen	8.431	2.473	2.877	9.621	7.627
Weigeringen NG = niet gekend					
Aantal weigeringen instapklas	NG	16	NG	NG	19
Aantal weigeringen kl	173	34	179	135	40
Aantal weigeringen lo (lj 1 en 2)	40	18	21	31	1
Aantal weigeringen lo	70	28	24	65	6
Totaal aantal weigeringen	245	62	207	231	46
Aantal vrije plaatsen					
Aantal vrije plaatsen instapklas	101	0	16	22	NG
Aantal vrije plaatsen kl	360	5	36	90	348
Aantal vrije plaatsen lo (lj 1 en 2)	318	14	47	24	NG
Aantal vrije plaatsen lo	1.066	162	125	130	1.091
Totaal aantal vrije plaatsen	1.426	167	161	220	1.439

Capaciteit (Deze informatie is afkomstig door de scholen ingevuld op het sjabloon sleuteldata, omschreven als de natuurlijke capaciteit, met name de optimale bezetting aan leerlingen per vestigingsplaats in ideale omstandigheden). Behalve voor Antwerpen, waarvoor deze informatie afkomstig is uit het CAR, bezorgd door de stad Antwerpen (kabinet ism studiewijzer)

Aantal aanmeldingen / aantal inschrijvingen (wat betreft schooljaar 2010-2011 gaat het om een stand van zaken in de helft van de maand mei). Voor Antwerpen zijn bij het aantal aanmeldingen enkel unieke leerlingen opgenomen, een stand van zaken van inschrijvingen voor schooljaar 2010-2011 was nog niet beschikbaar.

	Hasselt 2009-2010 2010-2011	Sint-Pieters-Leeuw 2009-2010 2010-2011	Roeselare 2009-2010 2010-2011	Kortrijk 2009-2010 2010-2011	Ronse 2009-2010 2010-2011	Sint-Truiden 2009-2010 2010-2011
Respons vestigingsplaatsen scholen	37 op 42	7 op 11	20 op 32	16 op 43	0 op 17	18 op 28
Capaciteit						
Beschikbare capaciteit kl	3.160	743	1.500	936		1.031
Beschikbare capaciteit lo	5.196	1.116	2.758	2.250		2.035
Totaal beschikbare capaciteit	8.356	1.859	4.258	3.186		3.066
Aantal klaslokalen kl	117	28	64	50		63
Aantal klaslokalen lo	193	42	115	111		116
Optimale klasgrootte kl	24	25	23	24		24
Optimale klasgrootte lo	24	25	24	24		24
Aantal inschrijvingen						
Aantal inschrijvingen kl	2.555	1.048	2.341	3.121		1.372
Aantal inschrijvingen lo (j 1 en 2)	1.297	523	1.212	1.622		733
Aantal inschrijvingen lo	3.900	1.425	3.465	4.790		2.152
Totaal aantal inschrijvingen	6.455	2.473	5.806	7.911		3.524
Weigeringen						
Aantal weigeringen instapklas	NG	0	13	10		0
Aantal weigeringen kl	9	0	34	10		0
Aantal weigeringen lo (j 1 en 2)	1	0	0	0		0
Aantal weigeringen lo	2	0	0	0		0
Totaal aantal weigeringen	11	0	35	10		0
Aantal vrije plaatsen						
Aantal vrije plaatsen instapklas	NG	18	46	55		86
Aantal vrije plaatsen kl	408	119	276	192		231
Aantal vrije plaatsen lo (j 1 en 2)	NG	42	172	161		195
Aantal vrije plaatsen lo	1.286	171	493	453		507
Totaal aantal vrije plaatsen	1.694	290	769	645		738

Aantal vrije plaatsen (stand van zaken zoals bezorgd in de aanloop van de vergadering op 14 september). Voor Gent is de info afkomstig uit het sjabloon sleuteldata zoals ingevuld door de scholen, voor Antwerpen is deze informatie afkomstig uit het CAR, bezorgd door de stad Antwerpen (kabinet ism studiewijzer) en zijn bij het aantal weigeringen voor schooljaar 2010-2011 enkel unieke leerlingen uit CAR opgenomen, een stand van zaken van inschrijvingen voor schooljaar 2010-2011 was nog niet beschikbaar.

Weigeringen (Wat betreft schooljaar 2009-2010 zijn de weigeringen voor Antwerpen de gegevens zoals beschikbaar bij AgODI, dus niet gecorrigeerd via het sjabloon sleuteldata. Wat betreft schooljaar 2010-2011 zijn voor Antwerpen en Gent de weigeringen in het centraal aanmeldingsregister weergegeven, wat niet vergelijkbaar is met de weigeringen bij de inschrijvingen).

	Groep	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Mechelen	0-2 jaar	3.312	528	525	16%
Hasselt	0-2 jaar	2.224	265	431	19%
Leuven	0-2 jaar	3506		301	9%
Kortrijk	0-2 jaar	2.368		288	12%
Roeselare	0-2 jaar	1.972	281	271	14%
Ronse	0-2 jaar	1.072	241	207	19%
Grimbergen	0-2 jaar	1.188	118	124	10%
Asse	0-2 jaar	1.188	227	102	9%
Sint-Pieters-Leeuw	0-2 jaar	954	50	48	5%

	Groep	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Leuven	3-11 jarigen	8.036		367	5%
Ronse	3-11 jarigen	2.910	336	301	10%
Grimbergen	3-11 jarigen	3.568	335	273	8%
Asse	3-11 jarigen	3.353	251	200	6%
Mechelen	3-11 jarigen	8.270	145	199	2%
Sint-Pieters-Leeuw	3-11 jarigen	3.267	-95	66	2%
Hasselt	3-11 jarigen	5.732	-383	37	1%
Roeselare	3-11 jarigen	5.431	-370	3	0%
Kortrijk	3-11 jarigen	6.511		-641	-10%

	Aantal kleuters op teldag 01/02/2010	Toename aantal kleuters tussen 2001 en 2010	Percentage stijging tussen 2001 en 2010	Toename aantal kleuters tussen 2006 en 2010	Percentage stijging tussen 2006 en 2010
Vlaanderen	251.472	11.504	4,6%	17.658	7,0%
Antwerpen	21980	3622	16,5%	2771	12,6%
Gent	10022	833	8,3%	856	8,5%
Sint-Niklaas	3.059	339	11,1%	395	12,9%
Leuven	3.866	335	8,7%	381	9,9%
Aalst	2.995	275	9,2%	362	12,1%
Hasselt	2.555	160	6,3%	255	10,0%
Mechelen	3.373	262	7,8%	253	7,5%
Vilvoorde	1632	413	25,3%	242	14,8%
Roeselare	2.341	164	7,0%	223	9,5%
Lokeren	1.725	215	12,5%	212	12,3%
Temse	1.198	100	8,3%	210	17,5%
Tienen	1.250	222	17,8%	206	16,5%
Kortrijk	3.121	-103	-3,3%	204	6,5%
Grimbergen	1.177	226	19,2%	203	17,2%
Ronse	1.226	223	18,2%	189	15,4%
Ninove	1.419	141	9,9%	189	13,3%
Sint-Truiden	1.372	152	11,1%	183	13,3%
Heist-op-den-Berg	1.338	33	2,5%	169	12,6%
Geel	1.342	149	11,1%	133	9,9%
Sint-Pieters-Leeuw	1.048	193	18,4%	130	12,4%
Asse	1.055	155	14,7%	129	12,2%
Halle	1562	277	17,7%	127	8,1%
Dilbeek	1.422	237	16,7%	108	7,6%
Maasmechelen	1.434	46	3,2%	95	6,6%
Turnhout	1.498	142	9,5%	93	6,2%
Oostende	2.111	-203	-9,6%	-34	-1,6%
Genk	2.480	-182	-7,3%	-49	-2,0%
Brugge	4.108	-521	-12,7%	-55	-1,3%

Aantal personen gedomicileerd in de fusiegemeente Assen

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar												
3-5 jaar	1.031	987	990	992	1.020	1.046	1.056	1.116	1.137	1.153	1.161	1.565
6-11 jaar	2.071	2.089	2.107	2.142	2.128	2.107	2.118	2.131	2.171	2.152	2.192	2.236
0-11	4.063	4.030	4.057	4.112	4.172	4.239	4.278	4.380	4.448	4.464	4.541	4.776
Alle leeftijden	27.750	27.924	28.010	28554	28737	28863	29160	29531	29531	29829	30224	30443

Aantal personen gedomicileerd in de fusiegemeente Mechelen

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	2.784	2.803	2.789	2.808	2.809	2.787	2.829	2.962	3.088	3.181	3.312	3.453
3-5 jaar	2.620	2.619	2.629	2.736	2.736	2.728	2.732	2.755	2.748	2.811	2.888	2.937
6-11 jaar	5.505	5.486	5.500	5.428	5.339	5.343	5.253	5.311	5.284	5.341	5.382	5.423
0-11	10.909	10.908	10.918	10.911	10.884	10.858	10.814	11.028	11.120	11.333	11.592	11.813
Alle leeftijden	75.422	75.442	75.565	75.943	76.490	76.971	77.463	78.271	78.883	79.472	80.194	80.885

Aantal personen gedomicileerd in de fusiegemeente Kortrijk

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar				2.171	2.145	2.090	2.096	2.235	2.182	2.296	2.368	
3-5 jaar				2.342	2.191	2.163	2.106	2.068	2.145	2.134	2.138	
6-11 jaar				5.181	5.198	4.989	4.839	4.540	4.654	4.684	4.373	
0-11				9.694	9.534	9.232	9.031	8.843	8.981	8.914	8.879	
Alle leeftijden	75.099	74.790	74.543	74.561	74.351	73.916	73.580	73.691	73.596	73.784	73.979	

Aantal personen gedomicileerd in de fusiegemeente Hasselt

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	1.959		1.904	1.798		1.793	1.871	1.923	2.071	2.097	2.224	1.961
3-5 jaar	1.881		1.870	1.876		1.848	1.794	1.803	1.815	1.899	1.965	2.137
6-11 jaar	4.234		4.066	3.968		3.847	3.811	3.787	3.803	3.797	3.767	3.909
0-11	8.074	0	7.840	7.642	0	7.488	7.476	7.513	7.689	7.793	7.956	8.007
Alle leeftijden	68.053	68.353	68.768	68924	69121	69529	70031	70568	71514	72271	73040	79878

Aantal personen gedomicileerd in de fusiegemeente Ronsse

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	831	832	838	833	803	865	923	958	1003	675	1072	893
3-5 jaar	820	827	829	867	860	857	856	876	932	975	1.033	1.043
6-11 jaar	1.754	1.760	1.778	1.769	1.742	1.752	1.770	1.803	1.842	1.856	1.877	1.895
0-11	3.405	3.419	3.425	3.469	3.405	3.474	3.549	3.637	3.777	3.506	3.982	3.831
Alle leeftijden	23.854	23.743	23.696	23879	23834	23991	24158	24427	24641	24876	25143	25132

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
227	102	9%
130	115	10%
121	85	4%
478	302	7%
2474	1361	5%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
528	525	16%
268	160	6%
-123	39	1%
673	724	6%
4762	3213	4%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
	288	12%
	-25	-1%
	-616	-14%
-1120	-353	-4%
	63	0%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
265	431	19%
84	117	6%
-467	-80	-2%
-118	468	6%
4987	3511	5%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
	241	19%
	213	17%
	123	7%
	577	13%
	1289	5%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Sint-Pieters-Leeuw

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	904	928	928	885	887	906	927	917	954	978	954	806
3-5 jaar	1.038	1.010	990	974	965	1.001	1.025	1.007	1.038	999	1.062	1.070
6-11 jaar	2.324	2.312	2.252	2.276	2.230	2.200	2.175	2.165	2.188	2.236	2.205	2.255
0-11	4.266	4.250	4.170	4.135	4.082	4.107	4.127	4.089	4.180	4.213	4.221	4.131
Alle leeftijden	29.997	30.034	30.153		30.279	30.471	30.847	30.921	31.140	31.352	31.563	31.804

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Leuven

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar						3.205	3.348	3.423	3.473	3.478	3.506	
3-5 jaar						2.665	2.645	2.675	2.737	2.846	2.992	
6-11 jaar						5.004	4.973	5.016	4.947	4.965	5.044	
0-11						10.874	10.966	11.114	11.157	11.289	11.542	
Alle leeftijden												

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Roeselare

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	1.691	1.713	1.732	1.767	1.733	1.701	1.757	1.825	1.883	1.910	1.972	1.979
3-5 jaar	1.822	1.822	1.800	1.749	1.741	1.756	1.788	1.754	1.700	1.785	1.855	1.907
6-11 jaar	3.979	4.024	3.962	3.900	3.790	3.672	3.645	3.622	3.622	3.588	3.576	3.614
0-11	7.492	7.559	7.494	7.416	7.264	7.129	7.190	7.201	7.206	7.283	7.403	7.500
Alle leeftijden	54.438	54.926	55.275	55.720	55.859	56.015	56.351	56.752	56.944	57.288	57.788	58.263

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Grimbergen

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	1.070	1.056	1.053	1.053	1.055	1.064	1.131	1.170	1.156	1.185	1.188	992
3-5 jaar	1.053	1.073	1.093	1.074	1.076	1.081	1.084	1.127	1.161	1.204	1.224	1.217
6-11 jaar	2.180	2.161	2.146	2.179	2.185	2.214	2.231	2.290	2.308	2.305	2.344	2.377
0-11	4.303	4.290	4.292	4.306	4.316	4.359	4.446	4.587	4.625	4.694	4.756	4.586
Alle leeftijden	32.732	32.913	32.915	33.071	33.178	33.392	33.744	34.093	34.307	34.637	34.939	34.997

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
50	48	5%
24	61	6%
-119	5	0%
-45	114	3%
1566	936	3%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
	301	9%
	327	11%
	40	1%
	668	6%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
281	271	14%
33	99	5%
-403	-96	-3%
-89	274	4%
3350	1773	3%

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
118	124	10%
171	143	12%
164	130	6%
453	397	8%
2207	1547	4%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Grimbergen

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	1.070	1.056	1.053	1.053	1.055	1.064	1.131	1.170	1.156	1.185	1.188	992
3-11 jarigen	3.233	3.234	3.239	3.253	3.261	3.295	3.315	3.417	3.469	3.509	3.568	
Alle leeftijden	32.732	32.913	32.915	33.071	33.178	33.392	33.744	34.093	34.307	34.637	34.939	34.997

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
116	124	10%
335	273	8%
2207	1547	4%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Genk

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	2.169	2.094	2.124	2.178	2.175	2.175	2.148	2.088	2.179	2.183	2.247	2.242
3-5 jaar	2.293	2.265	2.207	2.155	2.097	2.133	2.174	2.168	2.151	2.106	2.161	
6-11 jaar	5.017	4.887	4.780	4.693	4.572	4.506	4.475	4.396	4.432	4.395	4.336	
3-11 jarigen	7.310	7.152	6.987	6.848	6.669	6.639	6.649	6.584	6.583	6.501	6.497	
Alle leeftijden	62.661	62.841	62.868	62.957	63.190	63.599	63.786	64.091	64.287	64.519	64.745	

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
2247	72	3%
2106	9	0%
4395	-177	-4%
6501	-168	-3%
64519	1329	2%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Sint-Niklaas

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	1.457	1.416	1.425	1.403	1.369	1.418	1.481	1.582	1.624	1.653	1.686	1.767
3-11 jarigen	6.801	6.828	6.740	6.605	6.608	6.493	6.445	6.539	6.603	6.680	6.843	7.096
0-11	7.518	7.484	7.369	7.262	7.190	7.123	7.203	7.352	7.490	7.584	7.810	8.100
Alle leeftijden	67.815	69.978	68.079	68.202	68.392	68.560	68.813	69.441	69.750	70.179	70.772	71.510

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
229	268	16%
42	350	5%
292	687	9%
2957	2212	3%

Vilvoorde

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-2 jaar	1.300	1.281	1.270	1.263	1.325	1.405	1.496	1.536	1.593	1.587	1.105

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
287	182	16%
2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
829	675	13%
4937	2980	7%

Halle

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-2 jaar	1.123	1.065	1.119	1.114	1.101	1.150	1.239	1.286	1.276	1.263	1.243
3-11 jaar	3.523	3.385	3.528	3.563	3.508	3.559	3.536	3.538	3.600	3.663	3.721
Alle leeftijden	33.662	33.750	33.933	34.135	34.316	34.675	34.895	35.109	35.344	35.685	35.997

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
120	93	7%
196	162	4%
2335	1322	4%

Antwerpen

Jaartal	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-2 jaar	16.084	16.139	16.214	16.796	16.807	17.802	18.406	19.023	19.676	20.391	20.869
3-11 jaar	45.181	45.948	46.603	46.435	46.360	46.361	46.176	46.785	47.694	48.842	49.949
Alle leeftijden	452.609	456.485	462.217	464.215	465.552	468.244	470.044	473.265	477.306	482.456	484.850

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
23584	18%	
2482	5%	
16904	4%	

Gent

Jaartal	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
0-2 jaar	7.359	7.425	7.537	7.601	7.532	7.792	8.189	8.615	8.652	9.017	9400
3-11 jaar	21.504	21.457	21.474	21.419	21.179	21.119	21.202	21.301	21.578	21.811	22.241
Alle leeftijden	224.042	224.424	225.956	227.848	229.137	230.723	232.957	234.852	236.858	239.905	243.155

2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
2.041	1608	17%
737	1122	5%
19113	12432	5%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Asse

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal				
0-2 jaar	1.188	227	102	9%
3-11 jaar	3.353	251	200	6%
Alle leeftijden	30.224	2.474	1.361	5%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Mechelen

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal				
0-2 jaar	3.312	528	525	16%
3-11 jaar	8.270	145	199	2%
Alle leeftijden	80.184	4.762	32.13	4%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Kortrijk

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal				
0-2 jaar	2.368		288	12%
3-11 jaar	6.511		-641	-10%
Alle leeftijden	73.979		63	0%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Hasselt

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal				
0-2 jaar	2.224	265	431	19%
3-11 jaar	5.732	-383	37	1%
Alle leeftijden	73.040	4.987	3.511	5%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Ronse

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal				
0-2 jaar	1.072	241	207	19%
3-11 jaar	2.910	336	301	10%
Alle leeftijden	25.143	1.289	1.152	5%

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Sint-Pieters-Leeuw

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal	954	50	48	5%
0-2 jaar	3.267	-95	66	2%
3-11 jaar	31.563	1.566	936	3%
Alle leeftijden				

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Leuven

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal	3506	301	9%	
0-2 jaar	8.036	367	5%	
3-11 jaar				
Alle leeftijden				

Aantal personen gedomicilieerd in de fusiegemeente Roeselare

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal	1.972	281	271	14%
0-2 jaar	5.431	-370	3	0%
3-11 jaar	57.788	3350	1773	3%
Alle leeftijden				

	2009	2009 vs 1999	2009 vs 2004	% stijging 2009 vs 2004
Jaartal	1.188	118	124	10%
0-2 jaar	3.568	335	273	8%
3-11 jaar	34.939	2.207	1547	4%
Alle leeftijden				